

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Lausunnon pääkohdat:

- Työ- ja osaamisperusteinen maahanmuutto on välttämätöntä Suomen talouskasvulle ja hyvinvointiyhteiskunnan säilymiselle. Mahdollisuus pysyvän oleskeluluvan saamiseen on keskeinen kotoutumiseen kannustava elementti.
- Pysyvä oleskelulupa tulee voida jatkossa saada ilman opiskelun jälkeistä oleskeluaikaa, jos on suorittanut Suomessa ylemmän tai alemman korkeakoulututkinnon sekä hankkinut riittävän suomen tai ruotsin kielen taidon (A2).
- Kielen opiskelun tulee olla aito mahdollisuus niin opinnoissa kuin työpaikoilla.

Työ- ja osaamisperusteinen maahanmuutto on välttämätöntä Suomen talouskasvulle ja hyvinvointiyhteiskunnan säilymiselle. Erityisasiantuntijoiden työlupien määrä on kuitenkin laskenut voimakkaasti viimeisten vuosien aikana ja vastavalmistuneiden työllistymisessä osaamista vastaaviin töihin on haasteita. Akavan mukaan tilanteen kääntämiseksi tarvitaan vaikuttavia toimia.

Pysyvä oleskelulupa tulee nähdä nykyistä vahvemmin keinona kannustaa kotoutumiseen. On tärkeää, että osaamisesta elävä Suomi houkuttelee kansainvälisiä erityisosaajia ja heidän perheitään. Akava pitää keskeisenä, että pysyvän oleskeluluvan voi jatkossa saada ilman opiskelun jälkeistä oleskeluaikaa, jos on suorittanut Suomessa ylemmän tai alemman korkeakoulututkinnon sekä hankkinut riittävän suomen tai ruotsin kielen taidon (A2).

Akava edellyttääkin, että esitykseen nyt sisältyvä ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita koskeva rajausta poistetaan jatkovalmistelussa. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista noin kaksi kolmasosaa jää töihin tai jatkamaan opintojaan Suomessa. Ammattikorkeakouluista valmistutaan myös juuri sellaisille aloille, joista Suomessa on suuri osaajapula, kuten kaupan, tekniikan, terveydenhuollon ja ICT-alan tehtäviin. Hallituksen ei tule vaikeuttaa näiltä aloilta valmistuvien henkilöiden mahdollisuuksia jäädä ja työllistyä Suomeen.

Akava pitää kotimaisten kielten oppimiseen tähtääviä tavoitteita oikeasuuntaisina. Se tuo kuitenkin esille, kuinka kansainvälisellä opiskelijalla tai työntekijällä tulee olla tosiasiallinen mahdollisuus kielen opiskeluun opintojensa tai työnsä ohella. Sen mukaan jokaiseen korkeakoulututkintoon tulee sisällyttää suomen tai ruotsin opintoja ja kohdistaa näihin riittävät resurssit. Myös työnantajan vastuuta työuran aikaisen osaamisen kehittämisestä tulee lisätä.

Sahamies Miika
Akava ry